

Appenzelský salašnický pes

Tříbarevný rošťák

Středně velké krátkosrsté plemeno, pes s chytrým výrazem v obličejí, vysokou inteligencí, odolný vůči nepříznivým vlivům a s líbivým třibarevným zevněškem.

Appenzelský salašnický pes je známý svou výbornou hlídací schopností a také oblibou ve výrazném štěkotu. „Niméně představa appenzella coby psa, který ve dne v noci bezdůvodně štěká, je naprosto mylná. Typický appenzell nepustí nikoho do prostoru, který považuje za svůj, aniž by na něj neupozornil svého pána. Při tom nerozlišuje, zda jde o vlastní dům, stan, auto či chatku v kempu. Jakmile si ale návštěvníka od psa převezmete a on vidí, že máte situaci pod kontrolou, uklidní se a dál nic neřeší,“ říká Andrea Steinerová. V roce 1906 byl založen Appenzeller Sennenhunde Club a povinným zápisem narozených štěňat do plemenné knihy započal cílený čistokrevný chov. V České republice se stále jedná o málopočetné plemeno, což s sebou nese vyšší příbuznost mezi jedinci, ale chovatelé se snaží osvěžit krev importy nebo krytím v zahraničí.

Pes pro aktivní lidi

Appenzellští salašničtí psi milují pohyb, dlouhé procházky, aportování i plavání. Mají velkou výdrž, proto zvládnou i několikahodinovou vysokohorskou turistiku. Díky své nenáročnosti a houževnatosti jsou skvělými parťáky pro lidi milující pobyt v přírodě. Ovšem kromě fyzické aktivity je neméně důležité jim poskytnout i nějakou psychickou činnost. Tou může být například cvičení základních povelů, různých triků, použití hlavolamů, stopování nebo i kynologické sporty. Pro appenzelly, jak je majitelé sami označují, bývá ale nejdůležitější, když mohou vybranou činnost dělat společně se svým páníčkem. Jsou velmi přizpůsobiví a dokážou se podřídit dennímu režimu svého majitele. Nemusí denně nachodit desítky kilometrů, postačí jim, když se jim jejich člověk dostatečně věnuje přes den. Někteří si libují i ve válení na gauči. Co nemají rádi, to je křik, hádky a celková nepohoda v rodině. „Při výcviku pak dril a časté opakování. Díky své inteligenci považují za zbytečné dělat stejnou věc desetkrát. Velmi strádají při separaci a vyčlenění ze své smečky,“ tvrdí Andrea Steinerová a dodává, že vzhledem k původnímu poslání tohoto plemene jsou appenzellští salašničtí psi výbornými kandidáty na jakoukoliv práci na farmách a statcích, kde se

Hnědí trikolori nejsou až tak častí, ale mají své ctitele

uplatní jako pastevcí i hlídači. „Appenzellové jsou velmi aktivní plemeno, budou rádi za pravidelný pohyb v jakékoli formě. Ale platí u nich, že čím více pohybu jim dopřejete, tím více ho budou vyžadovat,“ varuje Martina Vyhlasová.

Socializace je nutná

I když tohle plemeno vypadá na první pohled velmi mile a bezproblémově, je to většinou zásluhou majitelů, kteří si dali záležet na důkladné a brzké socializaci. Appenzelský salašnický pes potřebuje mít od počátku jasná pravidla a jeho majitel je od něj musí důsledně vyžadovat. „Za sebe mohu říci, že jeho velkým plusem je naprostá oddanost pánovi, až by se skoro dalo říci závislost (nepůjde hned tak s někým). Na druhou stranu může být trochu náročnější na výchovu a socializaci. Což když se nesprávně odhadne a zanedbá, může znamenat komplikace,“ říká Mariana Sabáček. Při správné socializaci se z appenzella stává skvělý rodinný pes, který si většinou oblíbí jednoho člena z rodiny, se kterým pak nejlépe spolupracuje, protože si vzájemně rozumějí. Pokud máte doma i jiná domácí zvířata nebo děti, i na ty je appenzelský salašnický pes schopen si rychle zvyknout. Důležité je rovněž ho od raného věku seznamovat s cizími psy. Většinou nemá potřebu se s nimi sám kontaktovat nebo si s nimi dokonce hrát. Naopak setkají-li se dva jedinci stejného pohlaví, většinou se moc v lásce nemají. „Jediný problém, který může v soužití s appenzellem nastat, je podcenění socializace, která je pro toto plemeno více než pro jiná naprosto zásadní a jejíž raná fáze začíná již u chovatele a pokračuje v nové rodině zhruba do

konce prvního roku věku psa. Je to to nejdůležitější, na co by měl chovatel nové majitele od začátku upozorňovat a ti by měli jeho rad skutečně dbát a nepodcenit je. Nesocializovaný appenzell může být nepříjemný až agresivní a chyby, kterých se na něm člověk dopustil, si pamatuje a velmi těžko se napravují,“ varuje Andrea Steinerová. Co ocení především milovníci procházek v přírodě se psem bez vodítka, je fakt, že tyto psi mají velmi malý, nebo zcela žádný lovecký pud.

Výcvik na bázi porozumění

Při výcviku appenzelského salašnického psa musíte mít na paměti jeho inteligenci a nechuť opakovat stejnou věc vícekrát po sobě. Nesnáší dril a hrubé zacházení. Trestry a nespravedlivé jednání si velmi dlouho pamatuje a náprava může být velmi složitá. Při výcviku je tedy lepší sáhnout po pozitivní motivaci a zároveň nezapomínat na důslednost. Appenzell se rychle učí a naučené si dobře pamatuje. Když si appenzell se svým majitelem porozumí, stává se z nich skvělý tým, kdy je pes schopný udělat vše, co jeho člověk vyžaduje. Důkazem šikovnosti appenzella jsou i složené vrcholové zkoušky, jako je IPO 3 (mezinárodní zkouška zahrnující stopu, poslušnost a obranu), nebo například StPr 3 (nejvyšší zkouška ve vyhledávání předmětů podle mezinárodního zkušebního řádu) a Fpr 3 (nejvyšší stopařská zkouška podle mezinárodního zkušebního řádu). Majitelé se s nimi úspěšně věnují i různým psím sportům – například agility, dogfrisbee a noseworku. Většina z appenzellů se dá velmi dobře motivovat jak na pamlsky, tak i na hračky. Velkou odměnou je pro ně i samotná pochvala od

Při správné socializaci jsou to kamarádští a tolerantní psi

páníčka, kterou by rozhodně neměl šetřit. Pokud se ve výcviku něco nedaří, je lepší se vrátit o krok zpět nebo nechat cvik trochu odležet – za den dva totiž může být situace zcela jiná. Spolupráce s člověkem je jim vlastní, i když se v minulosti museli při práci na farmách mnohdy samostatně rozhodovat. „Ve Švýcarsku se používali k hlídání stád skotu, proto se museli spoléhat sami na sebe, na své smysly, tudíž mají svoji hlavu, ale správnou výchovu a pozitivním přístupem se z nich dá vychovat poslušný pes,“ říká Dana Kroupová. Jsou to věrní a pracovití psi, kteří jsou stále připraveni do akce se svým majitelem.

Líbivý vzhled

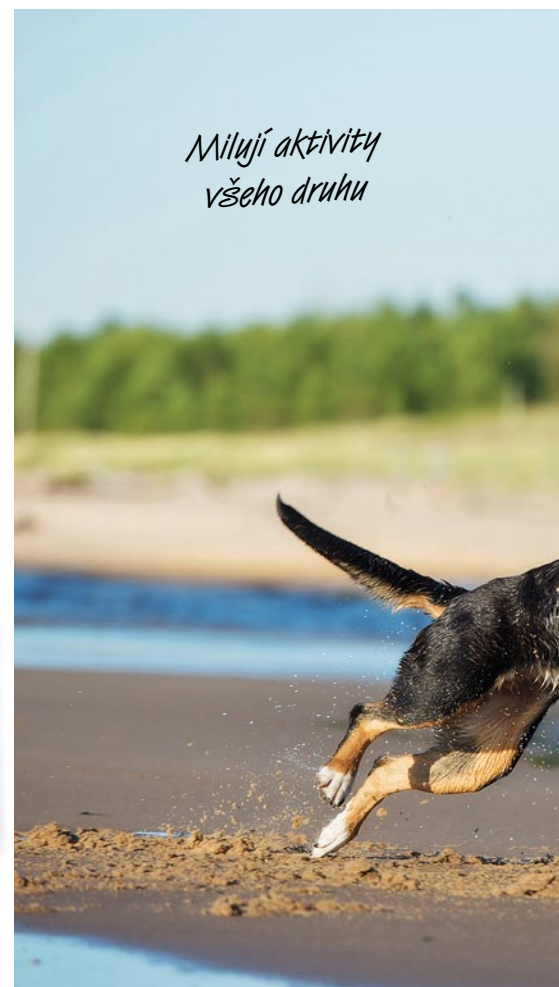
Trikolorní zbarvení činí z tohoto plemene lidmi kladně přijímaného psa, který zaujme na první pohled. Není proto divu, že někteří lidé pak mají touhu si appenzella pohladit. Majitelé ale upozorňují, že toto plemeno je k cizím spíše ostražitě a co vyložené nemá rádo, to je hlazení po hlavě. Zřejmě proto, že

právě hlavu si v minulosti při práci se skotem museli chránit, aby nepřišli k úrazu. Appenzellové milují svou rodinu a její blízké známé přátele, ale kontakt s cizími lidmi opravdu nevyhledávají. Jedná se o středně velkého psa, kdy kohoutková výška u psů činí 52–56 centimetrů a u fen 50–54 centimetrů. Tolerovaná odchylka jsou dva centimetry v obou směrech.

Plemeno se může vyskytovat ve dvou základních barevných variantách, a to černé se znaky, nebo havanově hnědé se znaky. Znaky by měly být hnědočervené a pokud možno symetricky rozmístěné. Neměly by chybět bílé odznaky, umístěné podle standardu na hlavě, kde tvoří bílou lysinu probíhající bez přerušení od temene přes hřbet nosu (lysina může zcela nebo částečně obepínat tlamu), dále by bílá barva měla být od brady přes hrdlo bez přerušení až na hrud', na všech čtyřech tlapách a na špičce ocasu. Srst je pevná a těsně přiléhající s hustou podsadou, dobře chránící proti povětrnostním vlivům. Nevyžaduje žádnou speciální údržbu.

Pouze v období línání je vhodné psa pravidelně pročešávat, případně jej nechat plavat, aby se odumřelá srst vyplavila. Díky krátké a přiléhavé srsti snadno opadá i jakákoli nečistota. „I při sebevětším znečištění na procházce domů dojdete s naprostou

*Milují aktivity
všeho druhu*

Švýcarská čtverka

Appenzelský salašnický pes patří do rodiny čtyř švýcarských salašnických plemen, která jsou si velmi podobná, a tři z nich dokonce krátkosrstá, takže jsou mezi sebou i snadno zaměnitelná. Každé pochází z některé oblasti Švýcarska. Appenzell je ze severovýchodní části, kde se nachází kanton Appenzell (kanton = členský stát). Tento kanton byl později kvůli náboženství rozdělen na dva polokantony (Ausserrhoden a Innerhoden). Od dalších krátkosrstých salašnických plemen jej odlišuje především jejich ocas, stočený nad úroveň hřbetu, připomínající poštovní trubku, a také povaha.

čistým psem se zářivě bílou náprsenkou," říká Mariana Sabáček.

Ocas by měl mít appenzelský salašnický pes střední délky, vysoce nasazený a stočený nad úroveň záďe. „Čím výše je nesen a zatočen, tím lépe a každý majitel appenzella je na tuto chloubu svého pejska náležitě hrdý,“ dodává Andrea Steinerová.

Nesnáší izolaci

Appenzelský salašnický pes může být sice díky své husté srsti ubytován celoročně venku (pokud má k dispozici zateplenou bou-

du), mnohem raději ale bude spát v přítomnosti svého majitele. Ideální je pro něj život v domě se zahradou, kde má přístup do domu. Na

zahradě může totiž využít své obranářské vloh a realizovat se v hlídání majetku. Někteří chovatelé zavírají své appenzelly přes noc do kotce, ale přes den se jim ve velké míře věnují, a oni tak netrpí nedostatkem kontaktu. Někteří zvládají i život v bytě, pokud mají přes den dostatek zaměstnání. V případě nudy by si totiž nějakou zábavu mohli najít sami, což by jejich majitel pravděpodobně neoceníl.

Dlouhověké plemeno

Podle majitelů appenzellů není nic neobvyklého, když se jedinci tohoto plemene dožijí patnácti i více let. Jedná se o zdravé plemeno, které ve vyšší míře netrpí žádnými onemocněními. Chovatelé si plemeno hlídají a je v jejich snaze (i přes větší příbuzenskou plemenitbu) udržet je zdravé a vitální. „Pro uchovnění appenzelského salašnického psa v České republice jsou povinné dvě výstavy, z toho jedna musí být klubová, kde pes musí být předveden ve třídě mladých a výše. Dále jsou potřeba vyšetření kyčlí a loktů, takzvané DKK

a DLK, jejichž výsledek nesmí být horší, než 2/2 (C/C). Vyšetření kyčlí a loktů pro uchovnění může být provedeno od 15. měsíce věku zvířete, a uchovněno neboli

Jsou velmi přizpůsobiví a dokážou se podřídit dennímu režimu svého pánička

zbonitováno může být od 18. měsíce věku,“ říká Martina Vyhlásová. Podle Dany Kroupové je appenzelský salašnický pes ze všech salašnických psů po zdravotní stránce nejodolnější. „Bohužel se ale poslední dobou objevují civilizační choroby jako rakovina či autoimunitní poruchy. Netuším ale, jak jim předcházet jinak než zdravým životním stylem a co nejmenším zásahem do těla, například zbytečným očkováním či použitím chemie,“ doplňuje Mariana

Appenzelský salašnický pes vám vykouzlí úsměv na tváři každý den

Sabáček. Veronika Hasová doporučuje majitelům, aby se psy nad osm let chodili na celkové preventivní prohlídky (odběr krve a sono břicha), které mohou včas odhalit případný problém.

Hodí se jen pro někoho

Budoucí majitel appenzella by měl být především trpělivý a psychicky vyrovnaný člověk. Zároveň by měl znát jeho historii a respektovat jeho povahu. Také by to měl být člověk aktivní a důsledný, člověk, který si udělá dostatek času, aby svého psa zvládl dostatečně socializovat a vychovávat.

„Appenzelského salašnického psa doporučuji všem, kteří mají rádi výzvy, chtějí aktivního parťáka po svém boku, umějí být vnímaví a důslední. Nepatří do rukou lidem, kteří nemají jasno v tom, co od appenzella chtějí, téměř netuší, jakou má povahu, a nerespektují jeho charakter,“ říká Veronika Hasová. Majitelé se shodují, že kdo si jednou appenzelského salašnického psa pořídí, podlehne mu na celý život.

Text: Marie Traušeová
Foto: Pes Jíra, Shutterstock

Vhodný do rodiny

Temperament / Aktivita

Vychovatelnost

Náročnost péče

Samostatnost

Potřeba zaměstnání

Vazba na člověka

